

Γιατί αποτυγχάνει στις μέρες μας κάθε ηθική αγωγή. (Μέρος Β').

Κωνσταντίνος Γανωτής.

Ανατροφή παιδιού, Γονείς-παιδιά.

Ο σύγχρονος πολιτισμός των επιθυμιών εφεύρε άπειρους τρόπους ικανοποίησης των επιθυμιών και δημιουργίας άλλων νέων επιθυμιών. Όλη η οικονομία γίνεται όργανο και μέθοδος εκμετάλλευσης αυτών των επιθυμιών. Οι μεγάλοι είναι, που προωθούν και εμπορεύονται τα μέσα ικανοποίησης αυτών των αναγκών και επιθυμιών. Οι επιθυμίες του παιδιού αφήνουν πολλά κέρδη. Το παιδί ανατρέφεται ως ένας απαιτητικός και εκλεκτικός καταναλωτής. Κάπου εμπλέκονται οι καταναλωτές και οι επιθυμίες τους. Κάποιος λ.χ. είναι πιο απαιτητικός από άλλους και γίνεται ληστής. Η κοινωνία ζημιώνεται από τους ληστές και τους καταδιώκει. Ο ληστής λοιπόν πρέπει να προσέχει να μην τον πιάσουν. Αυτό είναι υποκατάστατο της ηθικής, γιατί ο ληστής αυτός κάνει λιγότερες ληστείες για ασφάλειά του. Αυτό κάνει και η ιδεολογικοποίηση της ηθικής και γι' αυτό αποτυγχάνει.

Γι' αυτό λέμε ότι ο κόσμος “κείται εν τω πονηρώ”. Και ο νέος μας, που σπουδάζει τη γνώση και τις ιδέες, συντονίζεται με τον κόσμο. Κι αν οι γονείς και οι δάσκαλοι ζητούν από το νέο αγνότητα, αθωότητα, υπακοή, αυτοθυσία και τα τέτοια, πρέπει να ξέρουν ότι αυτές οι αρετές είναι

εξόριστες στην εποχή μας. Ένας Αμερικάνος Νομπελίστας ονόματι Baker διατύπωσε τη θεωρία ότι κάθε έγκλημα αποτελεί ένα είδος οικονομικής επιχείρησης, αν και οι διωκτικές αρχές δεν το βλέπουν έτσι!

Κι εμείς που στήσαμε όλη αυτή την παγκόσμια επιχείρηση οικονομικής εκμετάλλευσης των επιθυμιών και άρα τις θέλομε όσο γίνεται περισσότερες και δαπανηρότερες, με ποιο πρόσωπο θα κοιτάξομε το παιδί μας, τον μαθητή μας και θα τον συμβουλέψομε να περιορίσει κάποιες απ' αυτές, για να είναι ηθικότερος, δηλαδή για να πετύχει η αγωγή μας;

Η πρόοδος όμως του κόσμου στο σύνολό του προς τη θεοποίηση των ηδονών, που αντιστρατεύονται την αγωγή, είναι μεγάλη και επιδεικτική. Έτσι ένας σημερινός παιδαγωγός, που θέλει και μπορεί ν' ασκήσει μια ηθική αγωγή, θα βασανιστεί πολύ να αποσπάσει το παιδί από την επιρροή της κοινωνίας και τελικά θα βασανίσει και το παιδί. Βρισκόμαστε δηλαδή σε εποχή μαρτυρική. Όπως έπεισε η αγία Σοφία τις τρεις θυγατέρες της Πίστη, Ελπίδα και Αγάπη να δεχτούν το μαρτύριο, έτσι (σχεδόν) θα πρέπει να πείσει ο σημερινός γονιός το παιδί του να κρατήσει την αγνότητά του. Η αγία Σοφία ήταν κι αυτή έτοιμη και πρόθυμη για το μαρτύριο όπως και η Σολομονή η μητέρα των Μακκαβαίων, που έπεσε κι αυτή με τη θέλησή της στη φωτιά του μαρτυρίου.

Γι' αυτό, θα μου πείτε, άσε μας να κάνομε τις επιλογές μας, να μας λείψουν δηλαδή τα παιδιά-μάρτυρες της εποχής μας. Εκτός βέβαια αν θέλομε τα παιδιά μας μοντέρνα. Και όσο αντέχουμε να τα υποστηρίζομε σ' αυτή τη ζωή τους, έχει καλώς, αλλιώς τα εγκαταλείπομε στην τύχη τους. Θα έχετε ακούσει βέβαια ότι στην Ευρώπη (όχι στην Ανατολική βέβαια) οι γονείς διώχνουν τα παιδιά τους απ' τα σπίτια στα 17, 18 τους χρόνια.

Μην ετοιμάζεστε όμως, αγαπητοί μου, να καταραστείτε τους γονείς της Ευρώπης, γιατί κι αυτοί είναι αξιολύπητοι. Όταν βλέπουν τα χρόνια της ζωής τους να καλπάζουν και το αίσθημα της ευτυχίας να ζητάει επιθυμίες, επιθυμίες ικανοποιημένες, χωρίς ταμπού, όπως λένε όλες τις ηθικές αναστολές, γιατί δεν έμεινε τίποτα από τα "γραφικά" της παραδοσιακής κοινωνίας, για να τους κανακέψει, ποια αγωγή να δώσουν στα παιδιά τους εκτός από την απόλυτη ελευθερία, που σημαίνει απόλυτη εγκατάλειψη;

Κι εγώ, αγαπητοί μου, θα τολμήσω να πω πως οι άνθρωποι δεν έχουν άλλη επιλογή! Οι αλλαγές της ζωής είναι πια ιστορικές και οι ατομικές αντοχές και όταν ακόμα υπάρχουν δοκιμάζονται. Κι εμείς που είμαστε τώρα εδώ μαζεμένοι, τι ονειρευόμαστε, τι αντέχουμε απ' όλα αυτά, ποιες επιλογές έχουμε, αν υπάρχουν ακόμα, και τι σκεφτόμαστε να κάνουμε με την αγωγή των παιδών μας, που είναι κιόλας σχεδόν χαμένη υπόθεση;

Για να απαντήσουμε, θα πείτε, πρέπει να συνέλθομε πρώτα απ' το εφιαλτικό όνειρο που περιγράψαμε κι όμως είναι πραγματικότητα. Ύστερα θα πρέπει ν' αναλογιστούμε πόσο διαφορετικά νιώθουμε απ' τον σύγχρονο Ευρωπαϊό αστό και πόση δύναμη και θέληση έχουμε να καλλιεργήσουμε αυτή τη διαφορά στα παιδιά μας. Ποιος θα μας δώσει τη δύναμη να κρατήσουμε τη διαφορά μας, που ακόμα ευτυχώς την ψηλαφούμε; Τόσες ώρες στημένοι μπροστά στην τηλεόραση και στους υπολογιστές μας τι άλλο κάνουμε παρά θαυμάζουμε και λιμπιζόμαστε αυτόν τον κόσμο των ανεξέλεγκτων επιθυμιών; Στο δρόμο ή στη δουλειά μας πού εστιάζουμε τα βλέμματά μας, πού στήνομε αυτί; Ας απαντήσω γενικά για να μην σοκάρω· θαυμάζουμε απολαυστικά την εικόνα του κόσμου της σαρκικής ηδονής. Τα ίδια κάνουν και τα παιδιά μας, ίσως με περισσότερη αθωότητα ακόμη. Κι ας μη βιαστούμε να χτυπήσουμε τα κεφάλια μας στον τοίχο, γιατί κι εμείς, οι πολλοί από μας, δεν έχουμε άλλη επιλογή!

Ζούμε και συμμετέχομε σε μια κοινωνία, που έχασε όλα τα παλαμάρια, που κρατούσαν δεμένα τα ατίθασα πλοία των επιθυμιών μας. Προσπαθούμε βέβαια να είμαστε κάπως μετριοπαθείς, κάπως συντηρητικότεροι, ηθικότεροι απέναντι στις πιο ακραίες προκλήσεις, κάπως συμβιβαστικοί με τα παιδιά μας, ευχόμενοι να δούμε την πτώση τους σαν μία τσουλήθρα κι όχι σαν μια πτώση στον γκρεμό! Αυτό λέμε ότι συνιστά την αξιοπρέπειά μας και την κοινωνική μας ετικέτα και αναπαυόμαστε κάπως. Μας διαψεύδουν όμως οι εφιάλτες μας, που εκδηλώνονται με νευρώσεις, με ψυχώσεις και με τη γενικευμένη κατάθλιψη. Εκδηλώνονται με τα ψύχραιμα κι αθώα χόμπι, που φτάνουν μέχρι τις διαστροφές. Εκδηλώνονται ακόμη με όλα τα παραισθησιογόνα και ηρεμιστικά, που καταναλώνουν πια όλοι, γιατί αλλιώς δεν βιώνεται αυτή η ζωή. Η δίωξη του εμπορίου ναρκωτικών στην Ευρώπη και στην Αμερική θεωρείται πια ανέκδοτο από τα παλιά.

Ας το δούμε όμως και θετικά το πράγμα, αγαπητοί μου. Ας παραδεχτούμε επιτέλους ότι οι ψυχούλες μας δεν αντέχουν τη ζωή, που τις υποχρεώσαμε να ζούνε και αρρωσταίνουν, μας βασανίζουν με τους λυγμούς τους.

Ένα θαύμα χρειαζόμαστε, ένα τράνταγμα γερό, για να καταλάβουμε ότι καμιά σκέψη, κρίση, ιδεολογία δεν μας δείχνει τη λύση του προβλήματός μας. Όλες οι επιστημονικές παιδαγωγικές θεωρίες, που διδάχτηκαν και εφαρμόστηκαν στις ανεπτυγμένες χώρες, έβγαλαν τα Γερμανάκια, που σφαγίασαν την Ευρώπη, τα Αμερικανάκια που σφαγιάζουν ασχημονώντας την Ασία, την γενικευμένη σχεδόν παιδεραστία των Κάτω Χωρών και την αυτονόητη ομοφυλοφιλία του Ενωμένου Βασιλείου.

Όταν χάσει κανείς το δρόμο έχει μόνο μια επιλογή, να γυρίσει πίσω στο σημείο απ' όπου άρχισε να τον χάνει. Για μας αυτό το σημείο είναι η Εκκλησία μας. Η Εκκλησία είναι η μάννα μας, απορφανισμένη από τα παιδιά της. Από την κολυμπήθρα, που είναι η μήτρα της, γεννηθήκαμε. Κι ύστερα το ξεχάσαμε!

Η Εκκλησία αγνοεί και απεχθάνεται όλες τις ιδεολογίες, ακόμα και τον Χριστιανισμό, όταν τον κάνουν ιδεολογία ή κομματικό σύνθημα, όπως βλέπομε και στις μέρες μας. Η Εκκλησία γεννάει παιδιά του Θεού και έτσι με το Θεό έχομε στενή επαφή, πνευματική και σαρκική.

Η Εκκλησία φυσάει πνεύμα χαράς και αθωότητας στις ψυχές μας, που μοσκοβολάει από ριπές του Παραδείσου. Μας κάνει να ξεχνούμε τον εαυτό μας και να νοιαζόμαστε για τον διπλανό μας. Κι όταν ξεχάσεις τον εαυτό σου, φεύγουν από πάνω σου κατάθλιψη, χόμπι, διαστροφές, παραισθησιογόνα και... εφιάλτες. Πόσοι θ' ακούν τώρα αυτά και θα απαντούν μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο! Αυτά είναι παραμύθια για παιδιά, θα πουν.

Κι ο Χριστός μας μάς είπε πως αν δεν γίνομε σαν ένα από τα παιδιά, δεν έχομε θέση στη βασιλεία του. Η Εκκλησία κάνει θαύματα. Με την εξομολόγηση σε ξανακάνει αθών σαν παιδάκι και τότε καταλαβαίνεις το λόγο της και τον τρόπο της.

Έτσι ξαναγουρίζει το ρόδινο χρώμα της ντροπής στα μάγουλα, τα χαμηλωμένα μάτια του σεβασμού, η ανοιχτή αγκαλιά της αγάπης και της συγνώμης. Αυτά όντως είναι παραμύθια αλλά παραμύθια μόνο στην ομορφιά, και χειροπιαστά όμως στην πραγματικότητα.

Ο κόσμος βέβαια ζητάει αποδείξεις. Τις αποδείξεις τις φέρνουν οι μάρτυρες· γι' αυτό άλλωστε λέγονται μάρτυρες.

Χρειάζεται πίστη, θα πει κάποιος, και η πίστη δεν ξέρομε πώς γεννιέται και πώς αυξάνεται. Πράγματι η πίστη είναι δώρο του Θεού σ' αυτούς που μετανοούν. Πώς μετά τη μετάνοια και την εξομολόγηση ο άνθρωπος είναι χαρούμενος και αναπαυμένος χωρίς τις προϋποθέσεις, που ήταν προηγουμένως απαραίτητες;

Βλέπει καθημερινά κανείς τους πλούσιους στο χρήμα και στη δόξα και να μην μπορούν να γελάσουν παρά μόνο προσποιητά, ενώ οι φτωχοί, που έχουν φιλότιμο, να είναι διαρκώς πρόσχαροι κι αναπαυμένοι. Βλέπει κανείς τη νευρική και την ανασφάλεια των ανθρώπων, που διακονούν τις επιθυμίες τους. Βλέπει όμως και τα πρόσωπα των Αγίων στις αγιογραφίες ν' αναπνέουν μια γαλήνη χαρούμενη και χαροποιό. Βλέπει και την κοινωνία ολόκληρη στις δύσκολες μέρες, που προέρχονται από κάθε αιτία και κυρίως την φτώχεια, τρέχει και ζητά προστασία, φιλανθρωπία από την Εκκλησία και τη βρίσκει.

Η φιλανθρωπία της Εκκλησίας, η κεφαλαιώδης φιλανθρωπία της είναι η κατάργηση του θανάτου με το “Χριστός ανέστη” και το “προσδοκώ ανάσταση νεκρών”, είναι η κατάργηση της δικαιοσύνης με την συγχώρεση, την άφεση των αμαρτιών, τη δωρεάν σωτηρία.

Είναι τελικά η κατάργηση και της ηθικής, που αντικατέστησε η αγάπη, το “αγαπάτε τους εχθρούς υμών” πέρα από κάθε λογική.

Τώρα ο παιδαγωγός μπορεί να κοιτάζει το παιδί στα μάτια, γιατί δεν θα ντρέπεται για τη δική του διαγωγή και για τη δική του ανασφάλεια.

Η Αγωγή που αποβλέπει στις προσωπικές σχέσεις με ένα Θεό ζώντα, που σου έρχεται γεμάτος με ανεκτίμητα δώρα, η Αγωγή αυτή είναι η μόνη σωστή και αποτελεσματική. Γιατί δεν τη ζητούμε λοιπόν μια τέτοια Αγωγή;

Κωνσταντίνος Γανωτής.

Το πρώτο μέρος βλέπε :

<https://www.koinoniaorthodoxias.org/orthodoxi-oikogeneia/giati-apotyngxanei-stis-meres-mas-kathe-ithiki-agogi/>

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>